

Nieuwsbrief KOG

nummer 11 | voorjaar 2018

Het is vrijwillig maar niet vrijblijvend

De zin 'Het is vrijwillig maar niet vrijblijvend' horen ouders nogal eens van de kant van medewerkers van een wijkteam, of Veilig Thuis. Hiermee wordt een zogeheten drangtraject aangekondigd: de eerste adviezen en vrijwillige hulpverlening hebben niet voldoende effect gehad en om zwaardere maatregelen te voorkomen (ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing), wordt nu aangestuurd op een drangtraject.

Het zijn vooral de mensen van de jeugdbeschermingsinstellingen die zo'n drangtraject mogen voorstellen. Onze contactpersonen horen nogal eens dat dit toch ook door mensen van wijkteams en Veilig Thuis wordt gezegd. Zij doen dat dan ten

'Er worden vergaande maatregelen genomen en dan is het nodig dat ouders en kinderen begrijpen waarom een drangtraject wordt ingezet en dat om hun mening wordt gevraagd.'

(Kinderombudsman gemeente Rotterdam Anne Mieke Zwaneveld)

onrechte. Het zijn vooral de jeugdbeschermers aan wie dit is toegestaan, nadat door de jeugdbeschermingstafel het besluit is genomen om een 'drangtraject' in te zetten. Maar ook dan gaat het niet altijd goed. Het onderscheid tussen hulpverlening en drang en dwang is niet duidelijk en ook is de rechtsbescherming van ouders en kinderen in het geding.

Kinderombudsman Anne Mieke Zwaneveld van de gemeente Rotterdam deed hiernaar onderzoek. Aanleiding voor haar onderzoek is de klacht van een jeugdrechtadvocaat die zijn zorgen uitte (november 2016) over de gang van zaken aan het Jeugdbeschermingsplein Rotterdam-Rijnmond. Ouders en kinderen zouden onvoldoende betrokken worden bij de besluitvorming waardoor het risico bestaat dat verkeerde jeugdhulp wordt ingezet.

In haar rapport 'Is er nog een plekje vrij'¹⁾ doet zij verslag en stelt vast dat er ernstige tekortkomingen zijn. Tekortkomingen aan de gedwongen hulp waartoe hier besloten wordt. De gedwongen hulp in een drangtraject biedt ouders een laatste kans wanneer eerdere hulpverlening aan kind en gezin niet het gewenste effect heeft. Laatste kans om te voorkomen dat een stap naar de kinderrechtster gezet wordt.

¹⁾ Is er nog een plekje vrij?
Gemeentelijke Kinderombudsman,
26 februari 2018
www.kinderombudsmanrotterdam.nl

Weigeren, niet meewerken, betekent zonder meer dat deze 'drangaanpak' wordt aangekondigd.

Kinderombudsman Zwaneveld sprak hierover met ouders. Zij lieten weten deze aanpak, de 'drang' van hulpverleners nogal eens als oneigenlijke druk en dreigement te beleven. En hoewel deze hulpverleners niet bevoegd zijn om zware maatregelen – in een traject dat nog steeds vrijwillig is – als uithuisplaatsing en contactverbod op te leggen, blijkt dit toch te gebeuren. De kinderombudsman doet in de aanbevelingen bij haar rapport dan ook een beroep hiermee te stoppen. Het gaat hierbij niet meer om drang maar om dwangmaatregelen, die alleen door de kinderrechtster kunnen worden opgelegd. Wanneer dit toch wordt gedaan door jeugdbeschermers is er geen mogelijkheid om in bezwaar of beroep te gaan; voorafgaand aan de maatregel is er geen mogelijkheid van wederhoor. Blijft alleen de mogelijkheid een klacht in te dienen tegen de (gedragingen van) de jeugdbeschermers. Voor ouders en kind geen rechtsbescherming dus. Een jeugdbeschermers kan overigens niet op eigen gezag besluiten tot welke drang dan ook. Hiertoe wordt besloten aan het 'Jeugdbeschermingsplein' (ook wel 'Jeugdbeschermingstafel' genoemd). Dit plein is een centraal meldpunt voor wijkteams en andere professionals als zij zich zorgen maken over de ontwikkeling

of veiligheid van kinderen. Deelnemers aan dit 'plein' zijn: het wijkteam, Veilig Thuis, een Gecertificeerde Instelling (GI) en Raad voor de Kinderbescherming. De gemeente Rotterdam is voorzitter van het overleg.

In het overleg aan dit Jeugdbeschermingsplein valt de beslissing om al dan niet een drangtraject in te zetten. Eén van de deelnemers aan het overleg neemt dan de regie in de hulpverlening – soms wordt ook gezegd de regie in het gezin – over.

Behalve een besluit over een drangtraject kan ook een besluit genomen worden om een raadsonderzoek aan te vragen.

Kinderombudsman Anne Mieke Zwaneveld is tevreden over de snelheid waarmee meldingen in behandeling worden genomen.

Wat grote vragen oproept is dat in tegenstelling tot wat in andere plaatsen gebeurt, het Jeugdbeschermingsplein Rotterdam-Rijnmond ouders niet betreft bij het overleg over de melding die op hen betrekking heeft. In het onderzoeksrapport wordt dit een opvallende uitzondering genoemd.

Bovendien verloopt die aanmelding niet altijd zoals zou moeten. Jeugdhulpverleners bespreken de melding inhoudelijk vaak niet of on-

Denkt u (als u nog niet overgemaakt hebt) aan uw bijdrage aan KOG voor 2018?

U blijft donateur door minimaal 20 euro over te maken op bankrekening NL 35 INGB 0009634691 t.n.v. Stichting KOG.

Zorgt u ervoor dat er een volledig adres op de overschrijving staat, dus ook huisnummer en postcode?

Stichting Kinderen-Ouders-Grootouders is een stichting door en voor gewone ouders en grootouders in contact met jeugdzorg. Ouders weten soms niet wat zij kunnen verwachten en hoe zij zich moeten opstellen. KOG wil deze ouders ondersteunen en adviseren. Daarvoor is er de website www.stichtingkog.info en de mogelijkheid met de contactpersonen te bellen of te mailen. De contactpersonen zijn geen advocaat, maar zij adviseren vanuit hun kennis van de praktijk van jeugdzorg. Vereniging KOG, opgericht in 1990, is in 2003 omgezet in stichting KOG. Secretariaat
Koninginneweg 90,
2012 GR Haarlem,
tel. 0235321223,
kog@upcmail.nl
www.stichtingkog.info
ISSN 2215-0544

→ voldoende met de betrokken ouders. De betrokkenheid van jeugdigen bij de meldingsprocedure laat helemaal te wensen over. De titel van het rapport luidt dan ook niet voor niets 'Is er nog een plekje vrij?', namelijk aan het Jeugdbeschermingsplein, waar vergaande besluiten genomen worden over ouders en hun kinderen. De Kinderombudsman dringt er verder op aan dat

de wijkteams betrokken blijven tijdens en na de periode waarin het drangtraject (3 – 6 maanden) aan de orde is.

De gemeente Rotterdam laat in reactie op de bevindingen in dit rapport weten dat 'wijkteams en jeugdbeschermers uiteraard geen maatregelen mogen en kunnen opleggen die zijn voorbehouden aan de kinderrechtster'. Of dit toch gebeurt, acht

de gemeente niet bewezen omdat de Kinderombudsman geen wederhoor heeft gevraagd aan deze professionals. De voorbeelden komen namelijk van ouders of van hun advocaat. (AD/Rotterdam 25-2-2018). Het ontbreken van overleg met ouders en jeugdigen over een melding bij het Jeugdbeschermingsplein neemt de gemeente wel ter harte. In een pilot wil de gemeente nu

nagaan of en hoe dit anders kan. Ouders en kinderen vanaf 16 jaar kunnen dan aanschuiven bij het overleg over een aanmelding. (AD/Rotterdam 25-2-2018).

*Ploni van Berkel
contactpersoon KOG*

Rapport scheiden en de kinderen dan rijksoverheid

Deze formulering is een van de manieren om op internet het rapport te lezen van het Platform Scheiden zonder schade onder voorzitterschap van mr A. Rouvoet. Het is op 22 februari 2018 aangeboden aan de ministers Sander Dekker (Rechtsbescherming) en Hugo de Jonge (Volksgezondheid, Welzijn en Sport).

Citaten (vet en onderstreping van Truus Barendse):
"Dit is geen rapport. Het is een verslag van de weg die is afgelegd om de opdracht die ik afgelopen zomer van minister Stef Blok van Justitie en Veiligheid (JenV) en staatssecretaris Martin van Rijn van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ontving uit te voeren. Die opdracht was tweërlei: kom met concrete actielijnen en oplossingsrichtingen om schade bij kinderen als gevolg van scheidingen te voorkomen en richt daartoe een Platform in waarin de belangrijkste (uitvoerings)organisaties vertegenwoordigd zijn. Zowel de gerichte opdracht om met concrete acties te komen als het tijdsbestek waarbinnen dat diende te gebeuren noopten ertoe om af te zien van onderzoek, wetenschappelijke analyses, uitgebreide literatuurverwijzingen en (een weging van) analyses, standpunten en visies. Van dit alles is in dit verslag weinig terug te vinden. Hetzelfde geldt voor cijfers en statistieken.

Natuurlijk, **als we ons realiseren dat:**

- zo'n 70.000 thuiswonende kinderen per jaar meemaken dat hun ouders uit elkaar gaan,
 - ca 16.000 kinderen ernstige last hebben van de gevolgen van de scheiding,
 - ca 7.200 scheidingen getypeerd kunnen worden als conflictueuze of rechtscheidingen,
 - in sommige wijken 50% van de kinderen hun vader heeft zien vertrekken,
 - in 40 à 50% van de jongeren in de jeugd- en opvoedhulp en zo'n 60% van de jongeren in de jeugdbescherming (de Gecertificeerde Instellingen, GI's) uit een scheidingssituatie komen,
 - ca 70% van alle adviezen van de Raad voor de Kinderbescherming een problematische gezinssituatie betreft,
 - zo'n 15% van alle kinderen van gescheiden ouders na de scheiding geen contact met een van de ouders meer heeft.
- dan beseffen we eens te meer wat de omvang en de (maatschappelijke) impact van het fenomeen**

scheiden zijn en voelen we te meer de urgentie om – waar mogelijk – door middel van aanpassingen en vernieuwing van bestaande routines en werkwijzen te komen tot reductie van de maatschappelijke en individuele schade. Tegelijk zijn de exacte aantallen, percentages en statistieken voor dit verslag en de uitvoering van de opdracht minder relevant."

"In de opdracht is de scheiding een gegeven: hoe faciliteren we scheidende ouders om dat ingrijpende proces zo goed mogelijk te doorlopen, in het bijzonder vanuit het perspectief van het belang van het kind? Het is dit belang dat in deze rapportage centraal staat, óók als actielijnen zich expliciet richten op de (scheidende) ouders of op instanties. Dit brengt mee dat de focus niet ligt op het herstel van de relatie of de oude situatie, maar op het begeleiden en ondersteunen van alle betrokkenen naar 'het nieuwe nu'."

"Om dan maar met de deur in huis te vallen: bij alle besluiten en maatregelen betreffende kinderen vormt het belang van het kind een eerste overweging (artikel 3 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, IVRK). **Het kind heeft het recht om door beide ouders te worden verzorgd en opgevoed en de ouders hebben het recht om hun kinderen op een wijze te verzorgen en op te voeden die zij aangewezen achten.** Het kind heeft het recht om gehoord te worden. De overheid moet deze rechten respecteren en beschermen (artikel 5, 9 en 18 IVRK en artikel 8 Europees Verdrag tot bescherming van

de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, EVRM).

Deze uitgangspunten keren terug in de 'zeven kernen van goed ouderschap', zoals onlangs verwoord door de Staatscommissie Herijking ouderschap in het rapport 'Kind en ouders in de 21ste eeuw':

(1) een onvoorwaardelijk persoonlijk commitment, (2) continuïteit in de opvoedingsrelatie, (3) verzorging en zorg voor lichamelijk welzijn, (4) opvoeding tot zelfstandigheid in sociale en maatschappelijke participatie, (5) het organiseren en monitoren van de opvoeding in het gezin, de school en het publieke domein, (6) de vorming van de afstammingsidentiteit en (7) de zorg voor contact- en omgangsmogelijkheden voor het kind."

"Het belangrijkste is misschien wel dat er meer erkenning en herkenning van ouderverstoting komt. Het is uit de aard der zaak niet mogelijk om een oordeel over individuele gevallen te geven. En veelal is het – helaas – ook niet mogelijk om aangedaan onrecht en leed te herstellen. Maar nog te vaak wordt ouderverstoting niet herkend en staat een van de ouders – meestal de vader – met lege handen, machteloos en raakt hij het contact met zijn kinderen kwijt. Terecht wijzen de organisaties die zich met ouderverstoting bezighouden er op dat het uitgangspunt van de Nederlandse wetgeving – overeenkomstig de hiervoor genoemde verdragsbepalingen van het IVRK en het EVRM – is dat het in beginsel in het belang van het kind is om contact te kunnen blijven hebben met beide ouders.

Anders gezegd: het is niet alleen een belang van de – uitwonende – ouder, maar het is in de eerste plaats in het belang van het kind dat beide ouders hun ouder-schap (kunnen) blijven uitoefenen. Geen contact kan ingrijpende gevolgen hebben voor de ontwikkeling van het kind, zijn basisvertrouwen, het vermogen om zelf duurzame relaties aan te gaan. Contact met beide ouders voorkomt identiteits- en loyaliteitsproblemen bij het kind. Onder meer de artikelen 247 lid 3 en 377a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek zijn over dit uitgangspunt klip en klaar.

Tenzij... Natuurlijk is er een tenzij. ...
Artikel 9 IVRK zegt kortweg: 'tenzij dit in strijd is met het belang van het kind.' ...

Maar ook in die gevallen dat de rechter beslist tot omgang, is het nog niet vanzelfsprekend dat deze ook plaatsvindt. De ouder kan deze omgangsregeling eenvoudig frustreren, en dan moet de andere ouder weer in actie komen – naar de rechter of politie gaan met het verzoek de omgang af te dwingen. ..."

“Hier raken we aan het complexe vraagstuk van de waarheidsvinding. Het zal vast regelmatig voorkomen dat er sprake is van valse beschuldigingen en manipulatie, van de suggestie – over en weer – van psychopathie en stoornissen als narcisme of borderline-problematiek, of van het inzetten van kinderen in de strijd; maar hoe stel je dat in objectieve zin vast, als politie, hulpverlener of rechter? En als je dat vaststelt, wat zijn dan de consequenties voor de ouder die zich daaraan schuldig maakt? In de praktijk wordt veelal uitgegaan van het principe dat waar twee kijden er twee schuld hebben, maar is dat wel altijd zo? Hebben de betrokken instanties er wel voldoende oog voor dat de ene partij belang kan hebben bij voortzetting van het conflict, omdat de hulpverlening en de rechter na verloop van tijd zullen kiezen voor ‘de koninklijke weg’, voor rust en stabiliteit en dus voor

continuering van de huidige situatie, waardoor juist die ouder aan het langste eind trekt en de uitwonende ouder het nakijken heeft?”

“Het belang van kinderen is dat twee ouders hun ouderschap (kunnen) blijven uitoefenen.”

“De uitdaging waarvoor hulpverleners in dit soort situaties staan is om emoties, frustraties en onmacht van de ouders een plek te geven zonder het tot een strijd te laten worden. **Het doel is uiteindelijk niet om het conflict op te lossen, de communicatie tussen de ouders te herstellen of aan te sturen op een keuze tussen de ouders (gezag en omgang), maar om ‘de maatschappelijke orde’ te herstellen op een wijze die daadwerkelijk in het belang van het kind is. Reductie van stress en conflictstof in het hele proces rond het kind en zijn ouders maakt hiervan zonder twijfel deel uit.**

De worsteling van veel professionals komt ook op een andere manier naar voren, namelijk in die situaties waar in zij voor de vraag staan of het blijvend contact met beide ouders niet óók betekent het voortduren van de – vaak al jarenlang bestaande – conflictsituatie. Hoe begrijpelijk ook, **het is wel verontrustend dat in de praktijk jeugdhulpverleners, maar ook andere instanties, dan het uitgangspunt van gelijkwaardig ouderschap gemakkelijk loslaten en met het oog op het creëren van ‘rust en stabiliteit’ voor het kind een van beide ouders geheel buiten beeld brengen. Dit blijkt ook regelmatig als te volgen handelwijze te zijn opgenomen in richtlijnen en protocolen; het vermijden van strijd en met het oog daarop het éénouderschap worden ‘in het belang van het kind’ geacht, zonder dat rekening wordt gegeven van de schade die het kind dáárvan ondervindt. Gegeven het uitgangspunt van verdragen en wetgeving is het zeer**

gewenst deze praktijk kritisch tegen het licht te houden.”

“Kernboodschap

In het voorgaande is – conform de opdracht – een groot aantal concrete acties opgenomen. Die acties staan echter niet op zichzelf: ze hebben gemeen dat ze voortvloeien uit een aantal dragende gedachten, die daarmee richting en samenhang aan het geheel geven.”

“Leitmotiv van (de inzendingen in) de Divorce Challenge was dat we het als samenleving niet langer pikken dat kinderen de dupe worden van een scheiding en daarvan soms hun leven lang schade ondervinden. En dus is actie geboden, en wel langs de volgende lijnen:

Algemeen-publiek:

- Met volle erkenning van de eigen verantwoordelijkheid van scheidende partners, kijken we niet weg als in onze omgeving mensen met kinderen gaan scheiden.
- Scheiden doe je niet alleen; daar heb je wegwijzers, hulp en ondersteuning bij nodig, van je sociale netwerk en van professionals.
- Er komt een brede campagne met als sleutelwoorden bewustwording, informatievoorziening, voorlichting, beschikbaarheid van aanbod.

Lokaal:

- Via een gemeentelijk scheidingsloket richten we ons op het toerusten, faciliteren en begeleiden van de partners, hun kinderen en hun omgeving in de overgang naar de nieuwe situatie.
- Van meet af aan is continue aandacht voor het belang en de positie van het kind via een steunfiguur cruciaal.

Institutioneel:

- In plaats van het huidige ‘toernooimodel’ dient een alternatieve scheidingsprocedure te worden ontwikkeld, die de-escalerend en oplossingsgericht is, en in nauwe verbinding staat met het gemeentelijke en hulpverleningsdomein.
- Hulpverlening en juridische instanties handelen vanuit het uitgangspunt dat blijvend contact met beide

ouders in het belang van een gezonde ontwikkeling van het kind is.”

Gelukkig zegt dit rapport niet dat een ondertoezichtstelling goed zou zijn.

De Nationale Zorggids meldt dat Minister De Jonge van Volksgezondheid en Minister Dekker van Rechtsbescherming samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in drie arrondissementen de komende jaren prototypes van een ‘scheidingsloket’ bij gemeenten zullen ontwikkelen. **Daarnaast komt er een andere, de-escalerende gerechtelijke procedure.** De afwikkeling van de scheiding moet met zo min mogelijk conflict en last voor de kinderen gebeuren. Het Platform onder voorzitterschap van André Rouvoet krijgt een belangrijke rol in het programma. Zie op internet [De Jonge start met gemeenten programma Scheiden zonder Schade](#)

Kijkt u ook op internet op ouderverstoting en op Joep Zander. Een kind contact met de andere ouder ontzeggen is onttrekken aan het ouderlijk gezag, een strafbaar feit (art. 279 Wetboek van Strafrecht).

het kan altijd nog gelekker

“De school bevestigde dat ze geen zorgen hadden, toch stond er wegens grote zorgen van de school dat er actie nodig was. De school heeft herroeping geëist. De huisarts bevestigde dat er geen zorgen waren, toch hebben ze grote zorgen gevonden bij de huisarts. De huisarts heeft niet ondertekend. De GGD maakte zich zorgen, een kinderjufvrouw ging zich uitlaten als psychiater. De GGD heeft moeten herroepen. De Politie werd er bijgehaald en concludeerde er zijn geen zorgen. Toch bleven ze doorgaan met hun onzin”. (Dit gezin woont nu niet meer in Nederland om de dreiging van jeugdzorg niet meer te hoeven voelen.)

De vader spreekt in het kader van onderzoek raad voor de kindbescherming over niet nader toegelicht psychiatrisch verleden van de moeder. Dit komt in het concept-rapport als ‘Vader deelt mee’, zonder daarbij dat de moeder dit ontkent en de huisarts de ontkenning bevestigt. Blijft staan in het rapport dat naar de rechtbank gaat. Was weglaten beter idee geweest?

De moeder had in hoger beroep hoofdverblijf van kind van 4 teruggevraagd, omdat dit op basis van bewijsbaar ondeugdelijke informatie naar de vader overgegaan was. Gezinsvoogd: op dat moment voelt hij dus waar ik moet wonen dat is dan niet goed. Hij krijgt dat mee en dat is een van de dingen die wij als onveilig bestempelen.

U wilt niet met ons (VT) praten, u wilt alles per mail? Zoveel wantrouwen beschouwen wij als kindermishandeling. Een kind krijgt dat mee en dat is onveilig.

Een moeder wordt bedreigd door haar ex. Een drang-

traject komt op gang door haar aangifte bij de politie. De bedreigingen worden nu gezien als bedreigingen bij de moeder omdat de spanning er voor zou zorgen dat de baby niet goed wordt verzorgd. “Want dat is dan altijd zo.”

Vader neemt gesprek gezinsvoogd op. Tijdens zitting spreekt deze onwaarheid en vader laat onmiddellijk opname horen. Volgende dag telefoontje van iemand die zegt dat hij de deurwaarder is: nog zoiets dan boete van 5000 euro.

Gezinsvoogd “speelt Veilig Thuis”. Zij deelt na een melding bij VT mee dat zijzelf onderzoek gaat doen bij relaties van het gezin.

Gezinsvoogd mailt aan een ouder die een maal per week

een ansicht stuurt aan uit huis geplaatst kind, dat dit kind gezegd heeft dat hij zijn post alleen via jeugdzorg wil ontvangen.

De rechter bepaalt voor twee uit huis geplaatste meisjes van 15 en 17 dat zij alle weekenden bij hun ouders doorbrengen. Gezinsvoogd verbiedt pleegouders hieraan mee te werken.

OTS beëindigd, rechter meent dat speltherapie goed zou zijn. Moeder regelt speltherapie. Voormalige gezinsvoogd geeft speltherapeut opdracht (!) op te houden.

OTS beëindigd. Vader vraagt dossier op. Wekenlang geen

om u te laten zien dat u niet gek bent geworden en zich dingen verbeeldt

reactie. Dan telefonisch gevraagd. De gezinsvoogd neemt wel contact met u op. Wat heeft een vroegere gezinsvoogd met inzage dossier te maken?

School doet achter de rug van de ouders om melding bij VT: seksueel misbruik? Daar blijkt niets van, maar voor alle veiligheid wordt buiten de rechter om kind uit huis geplaatst. Kind gaat terug naar huis. Dan VOTS met UHP in gesloten setting vanwege het terug naar huis gaan. **Geef uw kind nooit**

als een rechter niet heeft bepaald dat dat moet!!

Achter de rug van de ouders om praat een of ander team op school met een meisje van 11 over de scheiding van haar ouders die nog “loopt”. Bij wie zou jij willen wonen (!) enzovoort.

Als u gaat scheiden, waar schuw de school dat u het niet goed vindt dat op school wie dan ook van buiten met uw kind praat. Daar stuurt u uw kind niet voor naar school.

Leest u op www.stichtingkog.info /Nuttig om te weten: **Dit moet iedere ouder lezen.**

Er wordt soms tegen uit huis geplaatste kinderen gezegd dat hun ouders niet meer van ze houden, dat de ouders niet deugen. Boodschappen worden niet doorgegeven. U ligt in het ziekenhuis en hoort niets van uw kind? Misschien weet hij het niet ook al hebt u het antwoord-apparaat ingesproken. Stuur uw uit huis geplaatste kind kaarten! Nummer ze en zet die kaarten ook op facebook. Als u veel te weinig of geen contact mag hebben met uw kind: stuur iedere week een kaart. Zonder envelop, zodat iedereen kan zien wat u schrijft. En schrijf alleen iets vrolijks of neutraals.

mee als een rechter niet heeft bepaald dat dat moet!!

Moeder van dochtertje van 2 heeft problematisch verleden: drugs, psychiatrische inrichting. Jeugdzorg kent haar. Sinds de geboorte heeft zij dit allemaal achter zich gelaten. Het gaat goed met het kind. Maar als het meisje anderhalf is, meldt VT zich plotseling. Zij werkt mee en belandt in een “beschermingsplein”. Zij laat zich aanpraten dat zij het kind in een pleeggezin moet laten plaatsen (let wel: geen ots). Zij doet dit en mag dan haar kind alleen nog onder begeleiding zien. Nogmaals: **Geef uw kind nooit mee**

Actieplan Waarheidsvinding

In de Jeugdwet staat artikel 3.3: De raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instelling zijn verplicht in rapportages of verzoekschriften de van belang zijnde feiten volledig en naar waarheid in te voeren. U die dit leest weet dat het in de praktijk niet gebeurt, ook al is het sinds 1 januari 2015 wettelijk verplicht. De minister van Rechtsbescherming heeft de Tweede Kamer na uitstel toegezegd voor 1 juni 2018 met een Actieplan Waarheidsvinding te komen. Om de ouders daarbij te betrekken had LOC opdracht gekregen bijeenkomsten te organiseren. Na regionale bijeenkomsten en een landelijk congres op 10 november 2017 zijn er nog voor 40 genodigden die het congres hadden bezocht zgn. "focus-bijeenkomsten" gehouden. De aanwezigen hebben verslagen gemaakt, waaruit blijkt dat evenals van het congres de verslaglegging door LOC getuigt van een heel andere beleving van het besprokene door LOC dan door de ouders. De

ouders willen dat de leugens ophouden en dat artikel 3.3 Jeugdwet uitgewerkt wordt in wetgeving. Na de laatste focus-bijeenkomst (bezocht door nog twee ouders!) heeft Alfred Groenen een stuk opgesteld met concrete verbeterpunten van het van het ministerie te verwachten Actieplan (zie www.stichtingkog.info / Correspondentie). Na intensief e-mail-overleg tussen ouders en ouderorganisaties is de tekst naar het ministerie gegaan, en op 24 mei hebben Alfred Groenen, Alice Jansen en Tineke Voogd (cliënten-tafel LOC) een bespreking gehad met de verantwoordelijken op het Ministerie van J&V (de dames Otten, Van Leeuwen en Carati). Bij aanvang van het gesprek is de definitieve brief (nu ondertekend door 43 personen, 3 stichtingen en 1 vereniging) overhandigd. Het gesprek is als positief ervaren, de brief bleek goed gelezen.

Op 6 juni heeft minister Dekker het plan naar de Tweede Kamer gestuurd.

Zie ook KOG-Nieuwsbrief najaar 2017 en www.stichtingkog.info / Actualiteit en Correspondentie.

Zie op internet "officiële bekendmakingen 31839" of www.stichtingkog.info / Actualiteit. Het heet 'Actieplan verbetering feitenonderzoek in de jeugdbescherming'. Het is een stuk om van te huilen. Van de regering hebben gezinnen op dit punt dus niets te verwachten, verandering zal van de Tweede Kamer moeten komen. Mr P.J.A. Prinsen heeft op 6 juni een Visiedocument ouders geschreven (zie www.stichtingkog.info / Actualiteit, 'Rechtsstaat ook voor kinderen') en mr A.G.M. Groenen een Brief aan de Tweede Kamer, die aan de Commissie voor Justitie verstuurd is op 14 juni (zie ook www.stichtingkog.info / Actualiteit). KOG heeft beide mede-ondertekend. Zij bijten elkaar namelijk niet, inte-

gendeel, maar pakken het probleem vanuit een andere hoek aan.

Voordat het Actieplan in de Kamer wordt behandeld hebben kamerleden dus kunnen lezen wat ouders vinden van de woorden van minister Dekker, en hopelijk zijn dan ook de ouders werkelijk gehoord, zoals zowel mr Groenen als mr Prinsen verzoeken.

Gebruik wat er is aan Verdragen en Jurisprudentie!

De heer Tjebbe Strubbe stuurde ons een artikel van zijn hand, dat wij in deze nieuwsbrief mogen plaatsen.

Naast het McMichael-arrest zijn er meer uitspraken (arresten) van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) over recht op tegenspraak:

Recht op tegenspraak is vaak nodig waar de jeugdrechter in 'jeugdzorg'-zaken de door de overheid benoemde 'jeugdzorgspecialisten', 'professionals' genoemd, bijna standaard gelooft. Toch hebben de ou-

ders de plicht volgens art.1:247 BW om de 'zorg' te bewaken, met het gewenste niveau dat in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind artikel 24 lid 1 is aangeduid (art. 1:247,2 BW: Onder verzorging en opvoeding worden mede verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind alsmede het bevorderen van de ontwikkeling van zijn persoonlijkheid. ...)

De rechters realiseren zich vaak niet dat de echte specialisten BIG-geregistreerd zijn, en dat zijn de jeugdzorgwerkers met op zijn best SKJ-registratie niet.

Ook moeten ouders als wederpartij van de 'jeugdzorg' en RvdK gratis de beschikking hebben over alle stukken (waar artikel 35 Wbp al op duidt) waarmee de 'jeugdzorgprofessionals' beslissingen hebben genomen om tot de rechtszaak en machtigingsaanvraag te komen, of waarmee zij de ouders hebben uitgedaagd tot een tussentijdse rechtsgang door inspanningsverzuim en verdraaien van de feiten. **Meedenken en willen begrijpen mag niet als 'tegenwerken' worden benoemd door de jeugdzorgwerkers.**

Let op: op <https://jeugdzorg.wixsite.com/jeugdzorg/overzicht-wetten-knelpunt> staan **arresten** van het EHRM die ouders kunnen gebruiken.

Citaat uit het aan te raden boek 'De Rotterdamse Babyroof', 2016, S. Romano, ISBN 978-90-825273-0-8, genoemd met bestelmethode in [## Jurisprudentie](http://jeugdzorg-</p>
</div>
<div data-bbox=)

darkhorse-plus.blogspot.nl/2016/06/de-waarheid-waarheidsvinding-en.html (van arts N. Mul):

Recht op tegenspraak: Partijen (dat zijn bij jeugdzorgzaken de ouders en de jeugdbescherming/kinderbescherming) moeten voldoende de gelegenheid hebben kennis te nemen van feiten en ingebrachte stukken (dus ook de stukken in dossiers). →

→ Partijen moeten zich ook voldoende uit kunnen laten over naar voren gebrachte feiten en ingebrachte stukken. ... De rechter moet er op toezien dat het schriftelijk (en eventueel mondeling) debat voldoende tot wasdom is gekomen om als basis te dienen voor een evenwichtige rechterlijke uitspraak.

Essentieel daarbij is dat partijen voldoende gelegenheid hebben gehad kennis te nemen van en zich uit te laten over de – al dan niet door de wederpartij – naar voren gebrachte feiten en de in het geding gebrachte (bewijs)stukken.

In de zaak **Ruiz-Mateos** verwoordt het Europees Hof voor de Rechten van de Mens het als volgt: *'The right to an adversarial trial means the opportunity for the parties to have knowledge of and comment on the observations filed or evidence adduced by the other party.'* (EHRM 23 juni 1993, Ruiz-Mateos, serie A, vol 262, S 63.)

En in het **Feldbrugge-arrest** oordeelde het Europees Hof reeds dat artikel 6 EVRM geschonden was nu de betrokkene niet in de gelegenheid was gesteld om zich uit te laten over twee rapporten van medisch deskundigen, welke van essentiële betekenis waren en de grondslag vormden voor de gerechtelijke beslissing in de beroepsprocedure.

Een soortgelijk oordeel velde het Hof in de zaak **McMichael**, waar de ouders zich verweren tegen de ondertoe-

zichtstelling, de beëindiging van omgang met en het vrijgeven voor adoptie van hun kind, in de procedure bij de *'Children's hearing'* (een op dit gebied speciaal in Engeland ingestelde, niet-rechterlijke instantie) geen inzage hadden gekregen in rapporten van sociaal werkers en psychiaters.

De overweging uit het Ruiz Mateos-arrest is inmiddels in vele uitspraken van het Europees Hof herhaald; gesproken kan worden van gevestigde rechtspraak.

Artikel 6 EVRM en de civiele procedure, P. Smits, p. 115-116, 2008, in het vermelde boek:

Van groot belang voor het bewijsrecht zijn de grondbeginselen van het burgerlijk procesrecht, zoals te vinden in artikel 6 EVRM (en art. 19 e.v. wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, Rv).

De rechter heeft onder meer de plicht om beide partijen te horen en aan partijen gelijke kansen te geven in de procedure (equality of arms). En de jeugdrechter in familie- en jeugdzorgzaken heeft die plicht eveneens door de uitspraak van het CRvB: LJN BD1113. Partijen hebben het recht op het ontvangen en zelf verstrekken van informatie en het recht voldoende gelegenheid te krijgen om op ontvangen informatie te reageren. Partijen moeten in een civiel geding in voldoende mate en op gepaste wijze de gelegenheid krijgen om hun zaak te presenteren – inclusief bewijs – zonder dat de ene partij een beduidend slechtere positie heeft dan de

andere partij.' Civiel bewijsrecht voor de rechtspraak, W. thoe Schwartzberg, p. 11, 2013. Zie verder in dat aan te raden boek.

Men kan dit de rechter vooraf doen toekomen door dit te selecteren, te kopiëren en in een Word-document te plakken, en af te drukken.

geïndiceerd, kan – na bezwaar bij 'Jeugdbescherming' – beroep worden ingesteld bij de kinderrechter (als bestuursrechter) en hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB).

• Als een dergelijk (indicatie)besluit feitelijk een onderdeel is van de civiel-

Voeg dit toe:
<http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2008:BD1113>:

Rechtsmachtsverdeling tussen kinderrechter als civiele rechter en kinderrechter als bestuursrechter,
= ECLI:NL:CRVB:2008:BD1113 :

• Tegen een besluit waarbij door een (Bureau/G.I.) Jeugdzorg een bepaalde vorm van jeugdzorg wordt

rechtelijke procedure tot ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing van een minderjarige, kan echter geen beroep worden ingesteld maar dient de kinderrechter (als civiele rechter) de rechtmatigheid van dat besluit te toetsen in het kader van de procedure tot (bestuurlijke beslissing tot) ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing.

• Soms wordt tegen een (indicatie)besluit dat feitelijk een onderdeel is van de

Allerlei "nieuws"

Als de televisie-reclame ons weer eens aanspoort vooral alert te zijn op signalen van mishandeling en verwaarlozing omdat er x-duizend kinderen thuis slecht worden behandeld, mag je je afvragen waar dat getal vandaan komt.

De Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, Herman Bolhaar, (www.nationaalrapporteur.nl) meldt op 26 juni 2018 in de Slachtoffermonitor seksueel geweld tegen kinderen 2016 (geen tikfout), dat van alle meisjes die slachtoffer zijn van seksueel geweld 13% gesloten wordt geplaatst. Jongens minder vaak. Samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft de Rapporteur een onderzoek gedaan in jeugdinstanties

naar hulp aan slachtoffers van seksueel geweld. De rapporteur zegt dat het nodig is om deze kinderen te kunnen helpen, dat de overheid weet hoeveel kinderen waarvoor welke hulp ontvangen. Er is geen landelijk beeld van welk kind waarvoor hulp ontvangt, omdat dit nu niet geregistreerd hoeft te worden. Bolhaar: 'De informatie die uit dit onderzoek komt maakt duidelijk hoe noodzakelijk het is dit wel te gaan registreren. Als we niet weten welke

civielrechtelijke procedure tot ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing toch bezwaar gemaakt. Jeugdzorg verklaart dat bezwaar dan terecht niet-ontvankelijk {wel nuttig te doen, want ziet: Als tegen dat 'besluit op bezwaar' beroep wordt ingesteld, dan is de kinder-rechter (als bestuursrechter) bevoegd daarvan kennis te nemen en staat tegen de uitspraak op dat beroep hoger beroep open bij de Centrale Raad van Beroep.

Metten voor jeugdrechters:

https://www.dropbox.com/s/uh1dlzopbsy7fok/Juridisch_meten_OTS-zorg_2015.pdf?dl=0.

Bij *precedente uitspraken* (let op: dit is een link) zijn er ook om veel van te leren.

Prevalerend aan nationaal recht is Europees recht, m.n. vanuit het Europese Hof v.d. Rechten v.d. Mens (EHRM):

“Kroniek van het personen- en familierecht” door prof. dr. Caroline Forder*, Nederlands Juristenblad 14-10-2016, pag. 2572: ‘Partijen in de *kinderbeschermingsprocedure* zijn niet gelijkwaardig. De verzoekende instantie (in Nederland veelal de RvdK) is een *repeat-player* (=apparaat in napraat- en herhaalmodus zonder gedachtewerking), vertrouwd met de vereisten die door de

rechterlijke instanties aan bewijsstukken worden gesteld en met de middelen om (aanvullende) bewijsstukken te laten vervaardigen. De wederpartij, vaak de ouders, heeft deze voordelen niet, heeft regelmatig niet de middelen om een contra-expertise te betalen en moet zich behelpen met beschikbare adviezen.

De uitspraak (*arrest*) (let op: dit is een link) van het EHRM in N.P./Moldova, 6-10-2015 appl.nr. 58455/13, houdt rekening met deze ongelijke posities en gebiedt de nationale rechter zich te hoeden voor de verleidelijkheid van de bewijsstukken van de overheid (c.q. ‘jeugdzorg’). In deze zaak oordeelde het EHRM dat de Moldavische rechter te veel gewicht had toegekend aan het bewijs dat door de kindbeschermingsinstanties werd aangevoerd en te weinig aan hetgeen klaagster aanvoerde.

(Ouders dienen wel – belezen – goed *zakelijk* (dit is een link) en wetenschappelijk te motiveren en te onderbouwen, liefst naar hoogwaardiger meten {IVRK 24 lid 1}, diagnostisch en naar wetgeving en regels).

Hier was de beslissing tot gezagsbeëindiging onderbouwd door het ‘feit’ dat de klaagster c.q. ouder haar kind niet van adequate kleding en voeding had voor-

zien en dat er sprake was van een onhygiënische omgeving, inadequate gezondheidszorg en een gebrek aan geschikte opvoeding en sociale begeleiding. Het EHRM achtte de omstandigheden zeker relevant, maar oordeelde dat de Moldavische rechters ten onrechte uitsluitend aandacht hadden geschonken aan de informatie die afkomstig was van overheidsorganen (kinderbeschermingsautoriteiten, politie) terwijl bewijs dat klaagster zelf aanvoerde buiten beschouwing werd gelaten. Zo had de Moldavische rechter geen aandacht besteed aan het bewijs dat het kind gezond was, dat alle vaccinaties waren gedaan, en dat de moeder keer op keer tevergeefs pogingen had ondernomen (zwart op wit!) om haar dochter na de uithuisplaatsing te bezoeken. De rechtbank had evenmin aandacht gehad voor het feit dat klaagster na de UHP haar huis had opgeruimd, een baan had gevonden en de formaliteiten had geregeld die nodig waren voor inschrijving in een school (r.o. 75-77). Dit kan regelmatig lijken op de situatie hier (Jw12.3.5).

KOG: We voegen hier een uitspraak van de Raad van State van 21 maart 2018 aan toe: de Raad van State verklaart zich onbevoegd om van het bij haar ingestelde beroep kennis te nemen. Waarom? “Het op 1 augustus 2016 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2015 in werking getreden artikel 7.3.17 in paragraaf 7.3 luidt: ‘Een beslissing van een jeugdhulpverlener genomen op grond van deze paragraaf, een beslissing op een verzoek als bedoeld in de artikelen 30, derde lid, 35, 36 of 38, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens, alsmede een beslissing naar aanleiding van de aantekening van verzet als bedoeld in (...) artikel 40 of 41 van die wet gelden, ook voor zover de jeugdhulpverlener, de beslissing heeft genomen als of namens een bestuursorgaan, voor de toepassing van hoofdstuk 8 van die wet, als een beslissing genomen door een ander dan een bestuursorgaan.’ Wij vermoeden dat hier een tikfout staat: hoofdstuk 8 gaat over financiën, hoofdstuk 7 over privacy en dossiers, en daarover was een uitspraak verzocht. Iemand had zijn dossier niet mogen inzien.

* Prof. C.J. Forder is bijzonder hoogleraar Rechten van het kind aan de VU Amsterdam, wetenschappelijk medewerker bij Fischer Advocaten Haarlem en medewerker van juristenblad NJB. Zij noemt enige juridische knelpunten naar aanleiding van de Jeugdwet; de kronieken (link) zijn bijgewerkt tot september 2016.

hulp mishandelde kinderen krijgen kunnen we ook niet weten of we ze wel de juiste hulp bieden.’ Dit soort meldingen wordt gedaan bij Veilig Thuis (het meldpunt kindermishandeling). De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de 26 VT-meldpunten. Uit de onderling verschillende manieren van registreren is niet op te maken hoeveel meldingen er geweest zijn van mishandeling en ook niet op hoeveel van deze meldingen een onderzoek

is gevolgd. Bolhaar zegt: “Ik heb de minister aanbevolen geld beschikbaar te stellen om mensen er ook echt in te trainen en de resultaten te bewaken. Het is van groot belang dat de cijfers een betrouwbaar beeld geven van wat er daadwerkelijk gebeurt met mishandelde kinderen.” De Kinderombudsman, Margrite Kalverboer, heeft in november 2016 over crisisopnames in gesloten instellingen gezegd, dat de toename van deze opnames vooral komt doordat

gemeentelijke wijkteams te lang te lichte jeugdhulp geven. Ze hebben vaak weinig kennis om problemen goed in te schatten of zijn terughoudend bij het inschakelen van zwaardere zorg, omdat die vaak ook duurder is.

In het Jaarbericht Kinderrechten 2018 van Defence for Children en Unicef wordt gemeld dat in Arnhem een advocatenkantoor uitsluitend voor kinderen is geopend: Op 10 april 2018 is in Arnhem het *Kinder-*

rechtkantoor (dit is een link) geopend. Het Kinderrechtkantoor is het eerste advocatenkantoor in Nederland dat in opdracht van kinderen werkt. Kinderen kunnen bij het Kinderrechtkantoor terecht als zij vragen hebben over bijvoorbeeld de omgang met hun ouder(s), over een uithuisplaatsing of wanneer kinderen te maken hebben gehad met de politie. Het Kinderrechtkantoor wil kinderen de kans geven om hun stem te laten horen en geeft kinderen juridisch advies. →

→ **Moeder aangehouden voor onttrekken kind aan bevoegd gezag**
Oss - De politie is maandagmiddag bezig geweest met een zoektocht naar een 24-jarige vrouw uit Oss. De vrouw had haar baby tegen het einde van de middag meegenomen nadat ze van jeugdzorg te horen had gekregen dat deze uit huis zou worden geplaatst. Zowel de moeder als het kind werden in de loop van de nacht terug gevonden bij een bekende van de moeder in het Gelders Ewijk. Beiden verkeerden in goede gezondheid. De vrouw is aangehouden en het kind is overgedragen aan jeugdzorg.

Is de politie hier niet verkeerdt bezig geweest? De moeder had van jeugdzorg gehoord. Was de kinderrechtter het ermee eens? Had hij een beschikking afgegeven die door de deurwaarder aan de moeder was betekend? Dat had de moeder moeten afwachten. Het lijkt erop dat juist de politie een kind heeft onttrokken aan het bevoegd gezag.

Mr H.F.M. Struycken heeft geschreven (zie ook www.stichtingkog.info / Nuttig om te weten):

Deurwaarder en de tenuitvoerlegging.

De rechters en het openbaar ministerie miskennen structureel de wettelijke bepalingen met betrekking tot de centrale rol die de deurwaarder, openbaar ambtenaar benoemd door de kroon, wettelijk moet

spelen bij de tenuitvoerlegging van executoriale titels, niet alleen inzake art. 430 lid 3 Rv, de verplichte voorgaande betekening, maar ook ten aanzien van de rol, die deze moet spelen bij de tenuitvoerlegging van civiele executoriale titels middels overheids geweld. Na betekening van de beschikking en een bevel door de deurwaarder kan, indien niet wordt voldaan aan het bevel, de deurwaarder deze persoon dwingen tot uitvoering van de beschikking. **Het is de deurwaarder, die bij de tenuitvoerlegging van civiele beschikkingen (zoals MUHP) om assistentie van de politie moet vragen.**

De deurwaarder moet proces-verbaal opmaken van de tenuitvoerlegging. Omdat het gaat om geweld in verband met kinderen dient ingevolge art 813 Rv **ook de officier van justitie, omdat het belang van de kinderen voorop dient te staan, toestemming te geven voor de politieassistentie.**

Het niet in acht nemen van de dwingend rechterlijke regels bij de tenuitvoerlegging maakt de tenuitvoerlegging van de executoriale titel onrechtmatig, ongeacht of er sprake zou zijn van een legitieme titel.

De inval in het huis van grootmoeder in Wildervank op 25 november 2011 om de kinderen weg te halen van hun veilige omgeving zonder voorafgaande betekening van de titel aan ouders en groot-

moeder door de deurwaarder ex 430 lid 3 Rv dient ook om die reden onrechtmatig te worden verklaard. Dat er door de officier van justitie een belangen afweging is gemaakt zoals verplicht, is nergens uit gebleken. In elk geval is 812 Rv geen afwijking van het betekeningvoorschrift van 430 lid 3 Rv, zoals de rechtbank Den Haag27, ongemotiveerd, stelt.

De grondslag voor het uitoefenen van de geweldsmonopolie is scherp onderscheiden, waar het enerzijds gaat om opsporing en vervolging en bestrafing van strafbare feiten, en dan is het gebaseerd op het wetboek van strafvoering en anderzijds op art 2 van de Politiewet, de handhaving van de openbare orde, waaronder valt het **assisteren van de deurwaarder bij de tenuitvoerlegging van civielrechtelijke beschikkingen op basis van het wetboek van Rechtsvoering. Het is volkomen strijdig met de waarborgen en de rechtsbescherming van de vrijheid van burger en zeker waar het om kinderen gaat dat politie direct, zonder de interventie van de deurwaarder, aan de Stichting Jeugdzorg assistentie verleent om kinderen weg te halen uit hun ouderlijke omgeving en zonder dat er proces-verbaal wordt opgemaakt.** Dit willekeurig gebruik van politiegeweld bij vrijheidsbeneming van

kinderen en aantasting van familylife is des te ernstiger nu iedere toetsing door een onafhankelijke rechter binnen korte tijd na die inbreuk ontbreekt.

Men doet maar wat

Trouw van 17 april 2018 bevatte twee artikelen over jeugdzorg, met nogal alarmerende opmerkingen. "In totaal zijn er circa **3000** aanbieders van kleinschalige jeugdzorg. De inspectie heeft daarvan **49** woonvoorzieningen bezocht." **Het merendeel van die 49** voldoet aan **bijna alle** basisverwachtingen. Merendeel, bijna alle, basis. "Maar het ontbreekt ... aan een gestructureerde werkwijze, aan standaard kwaliteitseisen

en checklists." Kortom, men doet maar wat.

In de Jeugdwet, die de Wet op de Jeugdzorg **sinds januari 2015** vervangt en o.a. jeugdbescherming omvat, staat artikel 3.3: "De raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instelling zijn verplicht in rapportages of verzoekschriften de van belang zijnde feiten volledig en naar waarheid aan te voeren." Je zou je toch als branche al ophangen dat zoiets vanzelfsprekends kennelijk in een wet verankerd moet worden. Maar de motie Bergkamp was nodig: Actieplan waarheidsvinding (**14 november 2016**).

Vervolgens wordt er op 10 november **2017** een congres gehouden Waarheidsvinding in de justitiële jeugdketen (zie KOG Nieuwsbrief najaar 2017 in www.stichtingkog.info/Actualiteit), en nu is op 6 juni **2018** na nog een aantal schijnvertoningen (focusgroepen) een voor gezinnen waardeloos Actieplan aan de Tweede Kamer aangeboden. Het zou om te schateren zijn als het niet zo tragisch was. En zo worden kinderen op grond van rapporten die moeite hebben met de 'van belang zijnde feiten' nog steeds geplaatst in instellingen die merendeels voldoen aan bijna alle basis